

Postadres Postbus 101 7100 AC Winterswijk

Aan de leden van de Gemeenteraad van
Winterswijk,

bezoekadres Stationsstraat 25

telefoon (0543) 543 543

fax (0543) 543 065

e-mail gemeente@winterswijk.nl

internet www.winterswijk.nl

ons kenmerk: COV/Raad1 - zaak 201530

uw kenmerk:

bijlage(n): 1

kopie aan:

afdeling/team: Burgemeester

behandeld door: B.J.J. BENGVOORD

verzendsdatum: 30 Maart 2020

onderwerp: Aanpak COVID-19 in Winterswijk

Beste raadsleden,

Op donderdag 27 februari 2020 werd de eerste besmetting met het COVID-19 (corona) virus in Nederland gemeld. Het betrof een man uit Loon op Zand die naar de Noord-Italiaanse regio Lombardije was afgereisd. De man was 26 februari 2020 opgenomen in het ziekenhuis in Tilburg. Op dat moment heeft denk ik niemand kunnen bevatten hoe het coronavirus bijna een maand later zowel uw als mijn leven zou beïnvloeden. Middels deze brief wil ik u bijpraten over hoe ik als burgemeester samen met het Gemeentelijk Beleids Team (GBT) heb geopereerd en tot welke keuzes dit heeft geleid. Mocht u n.a.v. deze brief in de raad hierover het gesprek willen voeren, ben ik daar gaarne toe bereid. Ik realiseer me dat ontwikkelingen en maatregelen elkaar soms ontzettend snel opvolgen, en dat op het moment dat ik deze brief verstuur, zaken alweer anders kunnen liggen. Als bijlage treft u een overzicht aan van alle besluiten die het college van burgemeester en wethouders over dit onderwerp heeft genomen.

Alvorens dat te doen, spreek ik mijn respect uit voor de vele Winterswijkers die zich met hart en ziel inzetten om ons allen door deze moeilijke tijd te loodsen.

1. Bestuurlijk en juridisch kader op hoofdlijnen

- Sinds vrijdag 13 maart is er een Gemeentelijk Beleids Team actief, dit team vergadert dagelijks om 12.00 uur om acute zaken te bespreken en bestaat uit:
 - Burgemeester (voorzitter)
 - Gemeentesecretaris/Algemeen directeur,
 - Manager Organisatie,
 - Manager Bedrijfsvoering,
 - Adviseur Crisisbeheersing,
 - Adviseur Communicatie,
 - Verslaglegger van het bestuurssecretariaat.
- Dit GBT behandelt enkel zaken die te maken hebben met de acute crisis, politieke besluiten worden door het college in (extra) collegevergaderingen genomen.
- Donderdagavond 26 maart 2020 heeft de waarnemend voorzitter van Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland (VNOG), de heer T. Heerts, een aangescherpte noodverordening vastgesteld.
- Vanaf 26 maart 2020 geldt dat gemeenten, toezichthouders en politie, kunnen optreden als mensen de richtlijn van 'houd minimaal 1,5 meter afstand tot anderen' niet naleven.
- Gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen op of bij de locaties van vakantieparken, campings, kampeerterreinen en kleinschalige kampeerveldjes zijn in ieder

geval tot 6 april 2020 aangewezen als verboden locatie. Hetzelfde geldt voor gemeenschappelijke toilet-, was- en douchevoorzieningen op of bij parken, natuurgebieden, stranden en (jacht)havens. De lokale recreatiesector is inmiddels in kennis gesteld van de nieuwe noodverordening en een lijst met veelgestelde vragen is via 100%Winterswijk aan hen toegezonden.

- De noodverordening geldt in ieder geval tot en met 6 april 2020 of tot het moment waarop zij wordt ingetrokken.
- Omdat de marktvereniging graag door wilde gaan met de markt, heb ik voor de Winterswijkse markt een noodbevel afgegeven, welke u reeds eerder is toegezonden. Dit noodbevel is tevens bekrachtigd door de waarnemend voorzitter van de VNOG. Aanleiding is niet zo zeer de markt, maar de aanzuigende werking die de markt op (Duitse) toeristen heeft en het relatief hoge aantal besmettingen in de Kreis Borken.
- Voor evenementen geldt dat ze zijn verboden tot 1 juni 2020.
- De aangescherpte noodverordening is gepubliceerd via de gemeentelijke website en is via de VNOG inmiddels aan u toegezonden.
- Voor paasvuren geldt dat wij de stookontheffing hebben ingetrokken, zij hadden de kans vorige week deze vuren overdag gecontroleerd af te laten branden. Voor het deels al opgebouwde grote paasvuur in Meddo (vuurwerkfestival) zoeken we naar een maatwerkoplossing. Inmiddels heeft de VNOG code 2 afgekondigd, wat betekent dat geadviseerd wordt om niets meer aan te steken. Wij volgen dit advies.
- Er is veelvuldig contact met onze Duitse buurgemeentes en de crisisstaf van de Kreis Borken. Dit heeft o.a. geleid tot een oproep aan de Duitse bevolking, om de centra van Enschede en Winterswijk te mijden.
- Omdat de regels in Nederland en Duitsland soms nogal verschillen, heb ik via onze lobby coördinator en de diverse fracties in uw raad, aandacht gevraagd voor de factor "grens" in de nationale aanpak van deze crisis. In diverse bijdragen in de debatten in de Tweede Kamer is hier aandacht voor gevraagd. Uit de samenleving kwam regelmatig de oproep dat de burgemeester grens zou moeten sluiten. Dit gaat echter ver buiten mijn bevoegdheid. Minister Knops (CDA) schrijft hierover op 20 maart 2020 aan de Tweede Kamer:
"Nederland ziet vooralsnog niet de noodzaak om beperkende maatregelen aan de Nederlandse landsgrenzen met Duitsland en België in te stellen. Ook heeft het kabinet tot op heden geen deskundig advies ontvangen dat hier aanleiding toe geeft. Het is in het algemene belang van burgers en bedrijven dat de grenzen met onze buurlanden open blijven en dat de grensregio's aan weerszijden gezamenlijk optrekken. Dit is bijvoorbeeld belangrijk voor de continuïteit van de medische zorg en de distributie van onder andere levensmiddelen. Het kabinet wil daarom in de grensregio's belemmeringen voor grenswerkers voorkomen en een vrije doorgang van het goederenvervoer blijven waarborgen."

2. Openbare orde en veiligheid

In Winterswijk zijn tot op heden geen overtredingen geconstateerd. In het centrum is het rustig. De mensen houden afstand van elkaar; op een enkele plek zie je jongeren samenscholen. De politie en onze BOA's spreken hen aan, waarna ook dit ophoudt. De detailhandel en supermarkten voeren een adequaat deurbelid en onze BOA's controleren en ondersteunen waar nodig. Obelink heeft aangegeven t/m 6 april haar deuren te willen sluiten. Punt van aandacht is hoe dit punt zich de komende weken gaat ontwikkelen, inwoners lijken zich soms te misdragen als hen door supermarkted medewerkers wordt gevraagd om zich aan de richtlijnen te houden. Ik keur dit gedrag ten zeerste af.

3. Gezondheid, zorg, wonen

- Er zijn geen concrete gegevens bekend met betrekking tot het aantal Winterswijkse besmettingsgevallen. Dit komt omdat er nog maar in een beperkt aantal gevallen wordt getest*.
- Tot op heden zijn er in onze gemeente gelukkig geen dodelijke slachtoffers te betreuren.
- Wij hebben geregeld contact met onze huisartsen. Bij het SKB is een aparte corona-huisartsenpost geopend. Zij zien 10-20 mensen per dag op dit moment uit de hele Oost-Achterhoek. Dit zijn mensen die beoordeeld worden of er al dan niet een opname nodig is, of dat er mogelijk iets anders aan de hand is. Telefonisch is een veelvoud van dit aantal

verdacht, maar de klachten zijn niet zodanig dat zij gezien moeten worden. De post staat robuust en er zijn vooralsnog voldoende hulpmiddelen door de fantastische inbreng van de Achterhoekers.

- Met het SKB is veelvuldig contact, coördinatie van o.a. beschikbare IC-plekken gebeurd in het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ), waarin de gemeente geen partij is.
- De opvang van coronapatiënten wordt ook voor een deel op landelijk en regionaal niveau gevolgd. Daarbij moet gedacht worden aan patiënten die niet noodzakelijkerwijs in het ziekenhuis moeten verblijven, maar de zorg in de thuissituatie tekortschiet. De gemeente is aangehaakt bij (mogelijke) initiatieven op dit vlak.
- Alle dagbesteding is gestopt, verpleegtehuizen zijn gesloten voor bezoekers. Zorgaanbieders hebben op afstand contact met cliënten en mantelzorgers. De huishoudelijk hulp is beperkt tot waar dat absoluut noodzakelijk is.
- In lijn met het landelijk beleid vinden er ook in onze gemeente geen huisuitzettingen plaats, zo heeft de Woonplaats laten weten.
- Om ouderen in de verpleeg- en verzorgingstehuizen die geen bezoek meer mogen ontvangen een hart onder de riem te steken, heb ik hen namens uw gemeenteraad en het College van B&W (samen het gemeentebestuur) een kaart gestuurd.

* Wanneer test de GGD?

GGD Noord- en Oost-Gelderland volgt voor het testbeleid de richtlijnen van het RIVM. Dit betekent dat wij mensen testen uit kwetsbare groepen die meer risico hebben op een ernstig verloop van de ziekte. Het betreft diegenen waarbij het voor de juiste behandeling belangrijk is om zeker te weten of ze COVID-19 hebben. Door te testen volgens de richtlijnen zorgen we ervoor dat er voldoende voorzieningen beschikbaar zijn voor de mensen die dit het meest nodig hebben. Bij een besmetting onderzoekt de GGD met wie de besmette persoon contact heeft gehad. Als bekend is met wie de besmette persoon contact heeft gehad, brengen we deze mensen hiervan op hoogte. Wij melden dat zij mogelijk risico hebben gelopen en wij wijzen hen nog eens extra op het belang van een goede hygiëne. We adviseren ze thuis te blijven bij klachten. Dit advies geldt momenteel voor alle inwoners met klachten.

Bron: GGD Noord- en Oost-Gelderland

4. Economie

- De uitbraak van het virus heeft ook in Winterswijk grote economische impact.
- De gemeente heeft ook oog voor de langere termijn, wanneer de beperkende maatregelen weer worden opgeheven. Daarvoor wordt een 'crisis- en herstelplan' voorbereid: wat kan de gemeente doen om het economisch herstel te bevorderen? Dit aanvullend op de maatregelen en de gelden van de rijksoverheid. Het college heeft hiervoor een speciale 'taskforce' opgericht onder leiding van de wethouders Inge klein Gunnewiek en Henk Jan Tannemaat.
- De diverse portefeuillehouders proberen met zoveel mogelijk partijen in contact te staan om vragen en thema's op te halen die via het GBT kunnen worden afgehandeld.
- Wij streven er naar al onze facturen binnen 10 dagen te voldoen.
- Vanuit het lokale bedrijfsleven is positief gereageerd op de maatregelen gericht op korte termijn, om betaling van de gemeentelijke belastingen voor de ondernemers uit te stellen.
- Winterswijkse marktkooplieden die niet op de markt kunnen staan, wordt toegestaan om, gedurende de periode dat de noodverordening van kracht is, hun goederen vanuit of voor hun hal te verkopen, mits er geen overlast ontstaat.
- Om supermarktbezoek ook op zondag te spreiden, is het supermarkten gedurende de periode dat de noodverordening van kracht is, toegestaan om op zondag om 8.00 uur open te gaan.
- Sinds de sluiting van de horeca en het verbod op uitoefening van contactberoepen zoals kapper, pedicure en schoonheidsspecialiste melden zich ondernemers bij de gemeente voor (financiële) ondersteuning. Per 30/3 is er een speciaal loket geopend voor de ondernemers.

5. Onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp

- De lokale scholen en kinderdagverblijven blijken tot nu prima in staat om de kinderen van personen in vitale functies op te vangen. De druk neemt wel toe. Er is inmiddels ook vraag naar opvang buiten de reguliere venstertijden. We hebben een gemeentelijke coördinator hiervoor aangesteld, dat door de scholen als zeer positief wordt bestempeld.

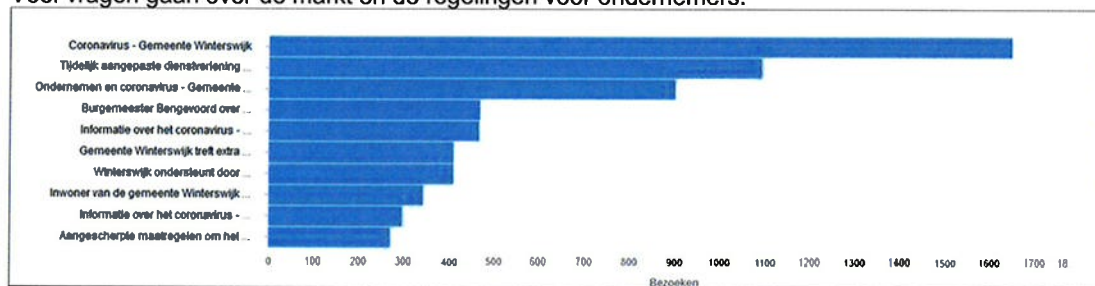
- Er vindt regelmatig ambtelijk en bestuurlijk contact met de scholen en kinderdagverblijven plaats.
- Aandachtspunt is de continuering van jeugdzorg en de kinderen in het speciaal onderwijs. Bij zorgelijke situaties is inzetten van opvang mogelijk gemaakt.

6. Gemeentelijke dienstverlening en organisatie

- De gemeente heeft lokaal een voorbeeldfunctie. Daarom werkt het overgrote deel van onze medewerkers sinds vrijdag 13 maart thuis. Mijn grote waardering gaat uit naar de teams Facilitair en ICT die dit mogelijk gemaakt hebben. Gevolg is dat de bezetting in het gemeentehuis minimaal is. Online overleg is aan de orde van de dag. Het werk gaat vanuit huis dus door. De flexibiliteit van onze medewerkers wordt daarbij op de proef gesteld.
- Enkel medewerkers in onze cruciale processen (Burgerzaken, KCC & Financiën) en medewerkers die specialistische apparatuur nodig hebben werken vanuit het gemeentekantoor.
- I.v.m. de veiligheid en beheersbaarheid hebben we het gebouw de Post voorlopig gesloten. Afspraken die toch moeten plaatsvinden, vinden plaats in het gemeentekantoor.
- Inmiddels is de dienstverlening van de gemeente geheel ingericht op werken op afspraak. Ter bescherming van bezoekers én medewerkers zijn extra maatregelen genomen, zoals desinfectie handen bezoekers bij binnenkomst, meer afstand tussen bezoeker en medewerker, werken met handschoenen door medewerkers bij overdracht van zaken en plaatsing van extra schermen bij de balies. De spreekkamers in het gemeentekantoor zijn uit voorzorg gesloten.
- De dienstverlening bij de ROVA is in verband met de zeer grote toeloop aangepast. Zo worden bezoekers opgevangen en pas doorgeleid naar het afvalbrengstation als daar voldoende ruimte is. Zo kan er ter plekke voldoende ruimte in acht worden genomen. Het huisvuil wordt op de reguliere wijze opgehaald.
- Het college is paraat, maar werkt vanuit de thuissituatie. Zo wordt er ook online overlegd en gaat de normale besluitvorming zoveel mogelijk door.

7. Communicatie

- Uit statistieken blijkt dat onze website tot nu bijna 7500 keer werd bezocht. Vooral de pagina's met corona informatie worden veel bezocht. Ook bellen veel bezoekers met het callcenter. Veel vragen gaan over de markt en de regelingen voor ondernemers.

- Er verschijnen regelmatig persberichten. Ook via het gemeentenieuws en onze sociale mediakanalen worden onze inwoners op de hoogte gehouden van actuele ontwikkelingen binnen de gemeente en de VNOG.

8. Financiën

- De uitbraak van het virus heeft ook voor ons als gemeente financiële consequenties. De mate waarin is sterk afhankelijk van de compensatie door de rijksoverheid. Verwachting is dat eerst dit najaar de volledige impact in financieel opzicht duidelijk is.
- Tijdens de behandeling van de kadernota kunt u als raad hiervoor nadere kaders meegeven.

9. De gemeenteraad

- Ondanks deze bijzonder situatie, staat u als raad niet op afstand, en kunt u volledig uw controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende taken uitvoeren.

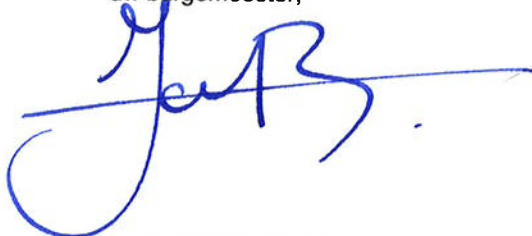
- Besluitvorming over akkoordstukken die gepland stonden voor de raadsvergadering van maart, heeft in afwachting van een noodwet die digitale besluitvorming mogelijk gemaakt, afgelopen vrijdag onder toepassing van artikel 20 van de Gemeentewet plaatsgevonden.
- Omdat het van belang is om besluitvorming zoveel mogelijk door te laten gaan, heeft het presidium, in afwachting van de noodwet, unaniem ingestemd met de door de griffier voorgestelde werkwijze:
 - o De vergadering van de algemene raadscommissie vervalt.
 - o Raadsvoorstellen worden na besluitvorming in het college voorgelegd aan de fracties. De fracties hebben 10 dagen de tijd om hun vragen over deze voorstellen schriftelijk aan het college te stellen. Dit kunnen zowel politieke als technische vragen zijn. Deze vragen worden binnen een week beantwoord door het college. De vragen en beantwoording worden op lbabs en op de website geplaatst, zodat de inbreng van de fracties voor het publiek zichtbaar is.
 - o Na de beantwoording door het college wordt in het digitale presidium geïnventariseerd welke voorstellen als akkoordstuk geagendeerd kunnen worden voor de raadsvergadering. Er wordt een beroep op fracties gedaan om hier hun verantwoordelijkheid te nemen, en voorstellen alleen een bespreekstuk te laten zijn op het moment dat de fractie voornemens is tegen het voorstel te stemmen, ofwel een motie of amendement in te dienen. Wel geldt de regel dat wanneer een fractie een voorstel ter bespreking wil agenderen, er geen sprake is van een akkoordstuk.
 - o Voor de akkoordstukken wordt een raadsvergadering conform artikel 20 van de Gemeentewet georganiseerd, waarbij de waarnemend voorzitter van de gemeenteraad wordt gevraagd een besluit te nemen over de akkoordstukken.
 - o De voorstellen die als bespreekstuk zijn geagendeerd, worden aangehouden tot de mogelijkheid bestaat om de besluitvorming digitaal te doen, of het weer mogelijk wordt om fysiek bijeen te komen.

Afsluitend begrijp ik dat het voor u, net als voor alle Winterswijkers, een spannende en onwerkelijke periode is. Niemand weet hoe zich deze crisis verder zal ontwikkelen. Ik wil nogmaals mijn waardering uitspreken voor iedereen die op welke wijze dan ook een bijdrage levert om deze crisis te boven te komen of ervoor zorgt dat mensen in de cruciale beroepen hun positie kunnen blijven vervullen.

De komende periode zal, ook als het virus eenmaal verslagen is, voor velen niet makkelijk zijn. Maar laten we niet vergeten dat we ons tot een maand geleden, nog een dorp voelden dat zich door niemand klein liet krijgen. Bij mij is dat gevoel niet verdwenen. Wat Winterswijk nu nodig heeft, is een raad die samen met het college eensluidend en verbindend optreedt en raadsleden die met elkaar aan de slag gaan om vol ambitie en lef te laten zien dat wij ook deze crisis te boven zullen komen. Politiek gewin of gekrakeel mag Winterswijk de komende tijd niet in de weg zitten.

Ik reken op u, en zal u op de hoogte blijven houden van de ontwikkelingen,

uw burgemeester,

B.J.J. BENGEOORD

BIJLAGE: Collegebesluiten aangaande COVID-19 (Corona)

18 Maart 2020

1. Uitstel betaling gemeentelijke belastingen 2020 voor ondernemers

Besluit:

De uiterste termijn voor het betalen van de gemeentelijke belastingaanslagen over 2020 voor ondernemers vastgesteld op 30 september 2020.

Portefeuillehouder: I.T.F. klein Gunnewiek / behandelend ambtenaar: P.J. Visser

2. Voorschotbetalingen culture instellingen en zwembad Jaspers in verband met corona crisis

Besluit:

1. De voorschotbetalingen van het 2e kwartaal zo snel mogelijk uitbetalen.
2. De voorschotten van het 3e kwartaal op verzoek uitbetalen en als voorwaarde te stellen dat:
 - a. instellingen aantonen welke inspanningen worden geleverd om kosten onmiddellijk terug te brengen en in beeld brengen welke mogelijkheden er zijn voor de wat langere termijn;
 - b. instellingen aangeven op welke rijksmaatregelen (noodfonds, compensatieregelingen e.d.) een beroep wordt gedaan en welke financiële ruimte dit biedt.
3. Voor instellingen die per half jaar een voorschot krijgen een maatwerkoplossing bieden waarbij de voorwaarden zoals onder 2b gelden.

Portefeuillehouder: H.J. Tannemaat, E.S.F. Schepers-Janssen / behandelend ambtenaar: E. Abbink

19 Maart 2020

1. Tijdelijke verruiming winkelpenstelling supermarkten op zondag i.v.m. coronacrisis

Besluit:

Zolang als de noodverordening van de VNOG van kracht is gedogen dat supermarkten op zondag vanaf 08.00 uur geopend mogen zijn.

Portefeuillehouder: H.J. Tannemaat / behandelend ambtenaar: G.J. Kroenbrink

20 Maart 2020

1. Tijdelijk gedogen detailhandel Koningsweg 40-42

Besluit:

Ingestemd met het tijdelijk gedogen van detailhandel in groente en fruit op de locatie Koningsweg 40-42 te Winterswijk.

Portefeuillehouder: B.J.J. Bengevoord / behandelend ambtenaar: L. Roeterink

24 Maart 2020

9. Tijdelijk gedogen detailhandel Houtladingstraat 2

Besluit:

Ingestemd met het tijdelijk gedogen van detailhandel in vis op de locatie Houtladingstraat 2 te Winterswijk.

Portefeuillehouder: B.J.J. Bengevoord / behandelend ambtenaar: L. Roeterink